

Coloscopie

Het onderzoek

Er zijn drie manieren waarop u kunt worden doorverwezen voor een coloscopie:

- verwijzing in verband met het bevolkingsonderzoek darmkanker;
- verwijzing met vooraf groepsvoorlichting
- verwijzing door u huisarts of medisch specialist;

Een coloscopie is het enige onderzoek waarbij het slijmvlies van de wand van uw dikke darm kan worden bekeken. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een Maag-, Darm-, Lever (MDL) arts, een internist of in sommige gevallen door een chirurg. Het onderzoek wordt niet altijd gedaan door uw behandelend arts.

Voorafgaand aan het onderzoek, moet u een spoelvloeistof (Picoprep) drinken om uw darmen leeg te maken. Op deze pagina's informeren wij u over het onderzoek en de voorbereidingen die nodig zijn.

Wat is een coloscopie?

Bij een coloscopie bekijkt de arts de binnenkant van de dikke darm met een soepele, deels bestuurbare kijkslang (de coloscoop). Deze wordt via de anus ingebracht, terwijl u op uw linkerzijde of rug ligt.

Een coloscopie wordt uitgevoerd om meer te weten te komen over mogelijke afwijkingen in uw dikke darm (het colon). Deze afwijkingen zijn vaak niet op een röntgenfoto te zien.

Voor het onderzoek

Uw dikke darm moet voor het onderzoek leeg zijn. Om uw darmen leeg te maken moet u een spoelvloeistof (Picoprep) drinken en twee tabletten Bisacodyl slikken. Hierdoor wordt uw stoelgang anders.

Bij het maken van de afspraak voor de coloscopie (of tijdens de groepsbijeenkomst) krijgt u een recept mee voor twee zakjes Picoprep en twee tabletten Bisacodyl. U kunt dit ophalen bij de apotheek.

We raden u aan om de Picoprep een aantal dagen voordat u het moet gaan innemen af te halen. Wanneer uw apotheek de Picoprep niet op voorraad heeft, kan het voor u besteld worden.

Gebruiksaanwijzing Picoprep

Picoprep is een middel waarmee u vooraf uw darmen grondig kunt legen. Dit is nodig, omdat het onderzoek anders niet mogelijk is. Wanneer de darm goed leeg en schoon is, verloopt het onderzoek vaak vlot en kan een juiste diagnose gesteld worden. Wanneer de dikke darm nog vies is, kan de arts belangrijke zaken, zoals bijvoorbeeld poliepen, missen.

Voor het slagen van het onderzoek is het belangrijk dat u probeert 4 liter heldere vloeistof te drinken (zie hieronder bij voorbeelden). **Veel drinken voorkomt klachten als misselijkheid, overgeven en hoofdpijn.**

De voorbereiding speelt een grote rol bij dit onderzoek. Daarom is het belangrijk om de instructies goed op te volgen.

Picoprep en uw overige medicatie

Bij gebruik van ijzer/staal tabletten:

neem deze 10 dagen voor het onderzoek niet meer in;

Wanneer u bloedverdunnende middelen gebruikt:

- Als u via de MDL-arts een afspraak heeft: de MDL-arts zal met u doornemen wanneer en of u met uw bloedverdunnende middelen moet stoppen;
- Als u een afspraak heeft voor de groepsvoorlichting: vul op de vragenlijst in welke bloedverdunnende middelen u gebruikt. U krijgt dan op de bijeenkomst een formulier met instructies mee van de arts;
- Als u via uw huisarts of andere specialist in het ziekenhuis een afspraak krijgt: deze zal met u doornemen wanneer en of u met uw bloedverdunnende middelen moet stoppen;
- Als u een afspraak heeft op het intakespreekuur bevolkingsonderzoek, dan ontvangt u een formulier met instructies van de arts of verpleegkundige.

Wanneer u suikerziekte heeft:

- Als u via de MDL-arts een afspraak krijgt: Deze zal met u doornemen welke middelen u wanneer moet stoppen;
- Als u een afspraak heeft voor de groepsvoorlichting: Vul op de vragenlijst in welke middelen u gebruikt. U krijgt dan op de bijeenkomst een formulier met instructies mee;
- Als u via uw huisarts of andere specialist in het ziekenhuis een afspraak krijgt: deze zal met u doornemen welke middelen u wanneer moet stoppen;
- Als u een afspraak heeft op het intakespreekuur bevolkingsonderzoek, dan ontvangt u een formulier met instructies van de arts of verpleegkundige.

Waar moet u voor het darmonderzoek op letten?

3 dagen voor het onderzoek:

- Eet geen brood met pitjes /zaden (onder andere volkorenbrood);
- Eet geen fruit met pitjes zoals kiwi's, druiven, aardbeien (deze pitjes kunnen de endoscoop verstoppen).

1 dag voor het onderzoek

- In de ochtend gebruikt een normaal ontbijt;
- Als lunch gebruikt u een lichte maaltijd (brood, soep of wat pasta) en neemt u de twee tabletten Bisacodyl in (hier kunt u wat kramp van in de buik krijgen). Na de lunch mag u niets meer eten;
- U mag alles drinken tot 15.00 uur. Na 15.00 uur mag u alleen nog heldere vloeistoffen drinken;
- U neemt het eerste zakje Picoprep in om 19.00 uur. U kunt de Picoprep oplossen in een glas (150 ml) water en roert twee tot drie minuten. De vloeistof kan warm worden. Wacht dan even met drinken tot de drank is afgekoeld.
- Daarna drinkt u twee liter heldere vloeistoffen in drie uur. Het is erg belangrijk dat u dit ook echt doet!

Dag van het onderzoek

- U neemt vier uur voor het onderzoek thuis het tweede zakje Picoprep in (zie het schema hieronder);
- Daarna drinkt u twee liter heldere vloeistoffen in drie uur;
- Eén uur voor het onderzoek mag u niets meer drinken.

Tijdstip onderzoek	Innemen 1e zakje Picoprep	Innemen 2e zakje Picoprep
	Dag voor het onderzoek	Dag van het onderzoek
08.00 uur	19.00 uur	04.00 uur
08.30 uur	19.00 uur	04.30 uur
09.00 uur	19.00 uur	05.00 uur
09.30 uur	19.00 uur	05.30 uur
10.00 uur	19.00 uur	06.00 uur
10.30 uur	19.00 uur	06.30 uur
11.00 uur	19.00 uur	07.00 uur
11.30 uur	19.00 uur	07.30 uur
12.00 uur	19.00 uur	08.00 uur
12.30 uur	19.00 uur	08.30 uur
13.00 uur	19.00 uur	09.00 uur

13.30 uur	19.00 uur	09.30 uur
14.00 uur	19.00 uur	10.00 uur
14.30 uur	19.00 uur	10.30 uur
15.00 uur	19.00 uur	11.00 uur
15.30 uur	19.00 uur	11.30 uur
16.00 uur	19.00 uur	12.00 uur

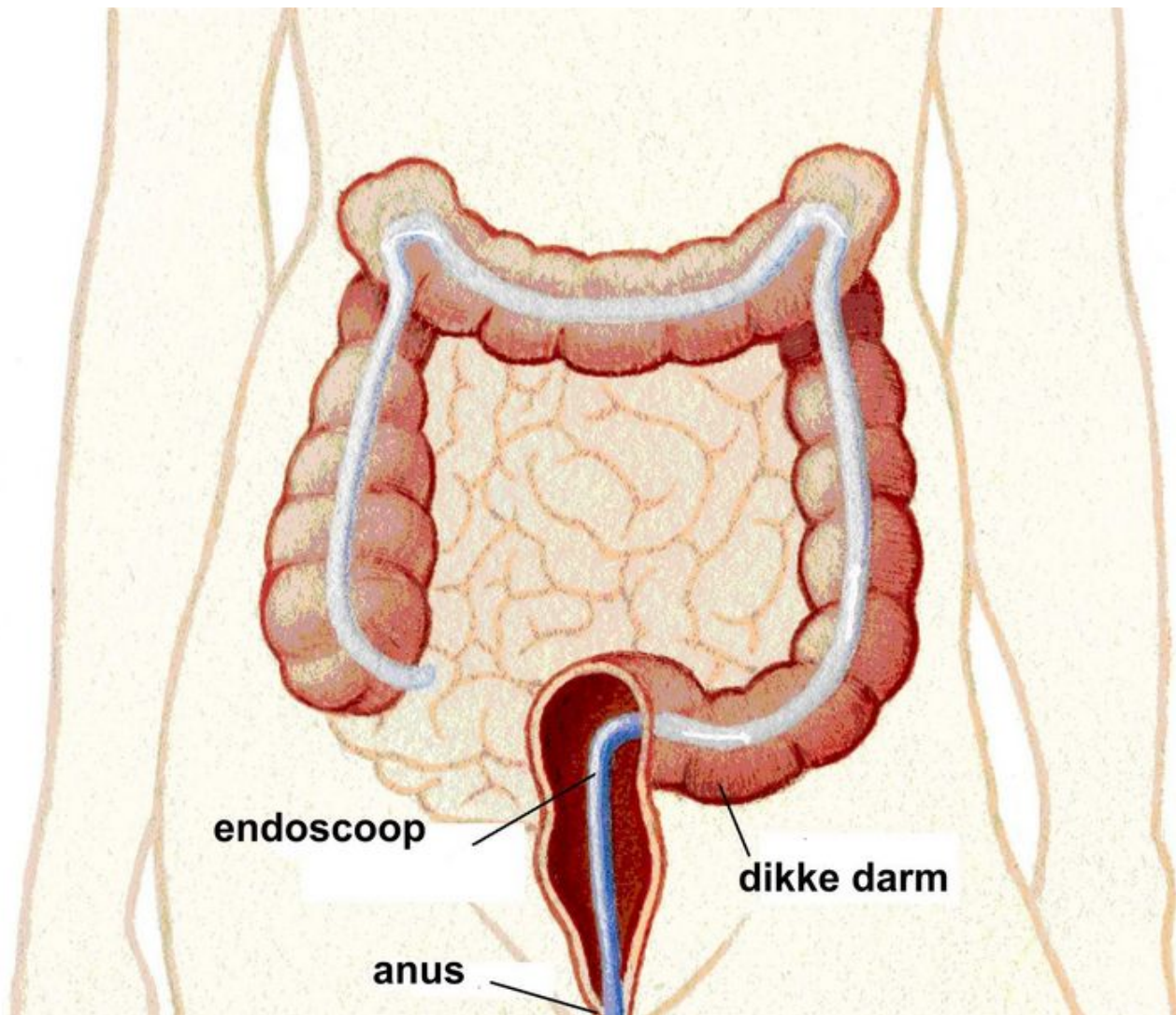
Voorbeelden van heldere vloeistoffen:

- water;
- thee;
- heldere soep;
- vruchtensap zonder vruchtvlees;
- heldere niet-alcoholische vloeistoffen.
- extra suiker kunt u nemen in vorm van waterijsjes of tabletjes druivensuiker.

Belangrijk:

- drink geen rode vruchtensap of limonadesiroop;
- ook donkergekleurde vloeistoffen zoals cola en cassis mogen NIET.

Tijdens het onderzoek

Afb. 1 De endoscoop wordt via de anus in de dikke darm geschoven.

- De coloscoop wordt ingebracht via de anus terwijl u op uw linker zijde ligt. Door de scoop wordt CO₂ (koolzuur-)gas of lucht in uw darm geblazen. Daarna kan het slijmvlies beter bekeken worden.
- Het opvoeren van de endoscoop en het inblazen van het gas / de lucht kan een pijnlijk gespannen gevoel in uw buik geven.
- Tijdens het onderzoek kunnen wij u vragen om van houding te veranderen.

Stukjes weefsel wegnemen

- De arts kan tijdens het onderzoek stukjes weefsel wegnemen voor onderzoek. Dit doet hij via de ingebrachte endoscoop. Het slijmvlies van uw darm is ongevoelig. U voelt hier niets van.
- De arts kan tijdens het onderzoek poliepen ontdekken. Om deze te verwijderen wordt er een lusje om de poliep heen gelegd. Daarna wordt d.m.v elektrische stroom de poliep los gesneden.
- Om ervoor te zorgen dat er alleen stroom om de metalen lus komt te staan en u geen stroom voelt, krijgt u een sticker van metaalfolie op uw bovenbeen of rug geplakt. Het verwijderen van poliepen doet geen pijn.

- Het stukje slijmvlies of eventuele weggehaalde poliep wordt door de patholoog-anatoom onder de microscoop nagekeken.

Een 'slaaproesje' (sedatie):

Het onderzoek kan als onprettig worden ervaren. Het is raadzaam om een 'slaaproesje' (sedatie) te vragen. U krijgt dan een pijnstillend middel en een middel waar u slaperig en/of rustig van wordt. Deze middelen worden via een infuusnaaldje toegediend. Hier leest u meer over roesje (sedatie) bij endoscopisch onderzoek.

Tijdsduur

De coloscopie duurt 15 tot 45 minuten.

Na het onderzoek

Na het onderzoek kunt u nog wat last hebben van buikpijn. Als er een stukje slijmvlies is weggenomen, kunt u met de ontlasting een klein beetje bloed verliezen. Wanneer er meer bloed te zien is (meer dan een kopje), moet u contact opnemen.

U krijgt een formulier mee waarop aangegeven staat hoe te handelen bij eventuele problemen. Dit formulier bewaart u tot twee weken na het onderzoek.

Als u bent opgenomen op de afdeling

Als u geen roesje heeft gehad, wordt u na het onderzoek weer teruggebracht naar uw afdeling.

Als u een roesje heeft gekregen

- U verblijft een klein uur op afdeling D1 (dagbehandeling) of de uitslaapkamer endoscopie van de Lingepolikliniek, waar uw hartslag, bloeddruk en zuurstof gehalte in de gaten worden gehouden;
- U krijgt ook wat te eten en te drinken. Daarna mag u met de familie mee naar huis of wordt u teruggebracht naar uw afdeling.

Medicijnen weer innemen

- Na het onderzoek mag u alle medicijnen weer gebruiken zoals u gewend bent;
- Als u bloedverdunners van de trombosedienst gebruikt, dan start u weer met de medicijnen

- zoals de trombose-dienst of behandeld arts met u heeft afgesproken;
- Als u een bepaald medicijn nog niet direct mag gebruiken, bespreekt de arts die het onderzoek heeft gedaan dit met u;
- Neem uw medicijnen mee op de dag van het onderzoek, zodat u ze na het onderzoek in kunt nemen of uw insuline onder toezicht kunt spuiten;
- Neem ook uw bloedsuiker controle apparaatje mee.

Bij klachten of problemen

Als u nog klachten/problemen heeft, de eerste 24 uur na opname, kunt u altijd naar het ziekenhuis bellen voor advies, of contact opnemen met uw huisarts.

- Tot 16.30 uur: Afdeling endoscopie: tel.nr.: (0183) 64 43 51
- Na 16.30 uur: Afdeling spoedeisende hulp: tel.nr.: (0183) 64 44 11 of (0183) 64 44 12.

Uitslag

De definitieve uitslag van het onderzoek krijgt u zo spoedig mogelijk van uw arts.

Mogelijke complicaties/risico's

Het is zeldzaam, maar er kan een complicatie optreden tijdens of na de coloscopie, bijvoorbeeld een bloeding of een gaatje in de darm. U moet dan (langer) in het ziekenhuis blijven of naar de SEH (spoedeisende hulp) komen.

Contact

Als u verhinderd bent, wilt u ons dit dan zo spoedig mogelijk laten weten? Wij kunnen uw plaats dan gebruiken voor een andere patiënt. Hiervoor bij voorbaat onze hartelijke dank.

Vragen

Heeft u nog vragen, stelt u ze dan gerust! Wij zijn bereikbaar via telefoonnummer:

- In de Lingepolikliniek in Leerdam op telefoonnummer (0345) 61 35 46
- In de polikliniek in Gorinchem op telefoonnummer (0183) 64 43 51